

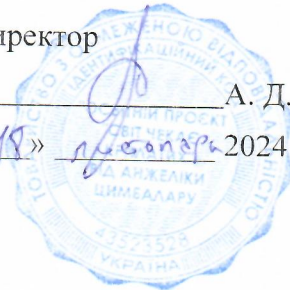
ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

_____ А. Д. Цимбалару

« 18 » _____ 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ РОБОТИ ЩОДО
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ**

Київ - 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення регламентує організацію роботи щодо запобігання та протидії булінгу у ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» і розроблене у відповідності до: «Конституції України»; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»; Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»; Наказу МОНУ від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

1.2. Основною метою щодо запобігання та протидії булінгу є психологічне, фізичне, економічне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» (далі – Заклад), формування негативного ставлення до булінгу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя всіх його учасників: здобувачів вищої освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників, співробітників.

1.3. Головними завданнями щодо запобігання та протидії булінгу є:

- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування) тощо;

- навчання ефективним формам спілкування;
- корекція поведінкових деструкцій;
- навчання стратегіям конструктивного вирішення конфліктних ситуацій;
- розвиток адекватного рівня самооцінки;
- формування навичок саморегуляції поведінки;
- розвиток емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема:
  - а) розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини,
  - б) вміння відстоювати свої права та поважати права інших;

II. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Кривдник – особа, яка вчинила насильство у будь-якій формі.

Потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, щодо якої було вчинено булінг (цькування).

Спостерігачі – свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування).

Сторони булінгу (цькування) – безпосередні учасники випадку: кривдник(булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

Економічний булінг (насильство) – форма булінгу, що включає умисне позбавлення їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні необхідних послуг, примушування до безоплатної праці, інші правопорушення економічного характеру.

Психологічний булінг (насильство) – форма булінгу, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку

чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

Сексуальний булінг (насильство) – форма булінгу, дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах освітнього, трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування.

Фізичний булінг (насильство) – форма булінгу, що включає ляпаси, стусани, штовхання, шипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Кібербулінг (насильство) – форма булінгу, що вчиняється за допомогою електронних засобів комунікації.

Протидія булінгу (насильству) – система заходів, що здійснюються керівництвом ЗВО, а також іншими учасниками освітнього процесу, та спрямовані на припинення насильства, надання допомоги та захисту Постраждалій особі, а також на належне розслідування випадків насильства.

III. ОЗНАКИ БУЛІНГУ

3.1. До булінгу у ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщеннях Закладу та на прилеглих територіях.

3.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяннн;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);

- дії кривдника, наслідком яких є заподіяння жертві булінгу психічної та/або фізичної шкоди (словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження переслідування, залякування, інші діяннн, спрямовані на обмеження волевиявлення особи; будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, образи, жарти, поширення образливих чуток; будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, штовхання, шипання, кусання, завдання ударів; інші правопорушення насильницького характеру).

3.3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу у закладах вищої освіти є:

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, неврівноважена поведінка;
- агресивність, напади люті, схильність до аутоагресії (самоушкодження) насильства;
- зниження когнітивних функцій та здатності до навчання;
- відлюдкуватість, уникнення спілкування, занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- поява швидкої втомлюваності, демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;
- депресивні стани, суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та намагання приховати травми та обставини їх отримання, ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кваліть тощо);
- наявність фото-, відео- та аудіо матеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей;

- ізоляція, виключення з групи, небажання спілкуватися.

IV. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ)

4.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

- виявлення булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

4.2. Запобігання булінгу передбачає роботу за такими напрямками:

- Ознайомлення науково-педагогічного складу ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» з особливостями прояву та ознаками булінгу в різних його формах;

- просвітницька робота в ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» серед педагогів щодо попередження насильства з використанням основних форм роботи, а саме: психологічних консультацій, тренінгів, рольових ігор, міні-лекцій, круглих столів, бесід, диспутів, кінолекторіїв, організації акцій, виступи провідних спеціалістів у системі профілактичної роботи щодо подолання різноманітних форм агресивної поведінки серед учнів;

- профілактична робота в ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» серед педагогів про попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку учнів, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя та ін.;

- формування правосвідомості і правової поведінки педагогів, відповідальності за своє життя, розвиток активності, самостійності, творчості, створення умов для професійної самореалізації;

- формування у педагогів та батьків навичок ідентифікації насильства як у своїй поведінці, так і в поведінці дітей з метою формування умінь виокремлювати існуючу проблему;

- створення в ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» умов недопущення булінгу та відповідного середовища в освітній установі для профілактики та боротьби з негативними соціально-педагогічними наслідками цього явища.

4.3. Протидії булінгу передбачають роботу за такими напрямками:

- корекція (психотерапія) – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки, психосоматичних станів у жертв боулінгу.

- реабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги педагогам, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов соціального середовища.

V. Порядок реагування працівників ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» на виявлені факти булінгу

5.1 Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно іншої особи, керівництво ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару». Скарга подається в паперовому або електронному вигляді. Електронний варіант скарги може бути надісланий на електронну пошту. Отримані скарги невідкладно передають керівнику Закладу, який ініціює створення Тимчасової комісії. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» та використання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару».

5.2 До складу Тимчасової комісії можуть входити: адміністрація, керівники структурних підрозділів, науково-педагогічні працівники, юрист, психолог. До роботи комісії можуть бути залучені зовнішні експерти. Склад Тимчасової комісії затверджує Директор ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару».

5.3 Тимчасова комісія зобов'язана у своїй роботі дотримуватись засад поваги до приватного життя та захисту персональних даних.

5.4 Метою діяльності тимчасової комісії є:

- визначення причин булінгу (цькування) та необхідності заходів для усунення в таких причин;
- припинення випадку булінгу (цькування) в закладі освіти;
- відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару»;

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психологічних послугах; На підставі рішення Тимчасової комісії ректор ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» приймає відповідне рішення, передбачені законодавством України, зокрема: внесенням догани, або звільнення працівника, відрахування здобувача вищої освіти, передача матеріалів до правоохоронних органів тощо.

5.5 Припинення випадку булінга може вирішуватися без створення Тимчасової комісії за безпосередньої участі керівника структурного підрозділу та психолога.

План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти, порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти, порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

Адміністрація.